

'IK BEKIJK HET VAK MET ANDERE OGEN'

Avontuur en vrijheid: dat waren de belangrijkste drijfveren voor Jorrit Seinstra om zijn wetenschapsstage in het buitenland te gaan doen. Sinds december is hij in Zuid-Afrika: 'Nu ik hier werk, besef ik hoe vanzelfsprekend wij het in Nederland vinden dat materiaal en medicijnen gewoon beschikbaar zijn.' **Marjolein Dekker**

Dat het makkelijker was geweest om in Nederland stage te lopen, ondervond Jorrit, zesdejaars student geneeskunde aan het LUMC, al snel. 'Een stage regelen in het buitenland vereist wat doorzettingsvermogen', vertelt hij. 'Er zijn weinig kant-en-klaarprojecten waarvoor je je kunt aanmelden, dus je moet echt zelf op zoek en het initiatief nemen. Gelukkig kwam er per toeval iets op mijn pad. Ik hoorde dat een Nederlandse promovenda in Stellenbosch hulp kon gebruiken bij haar onderzoek en toen heb ik geen moment gearzeld. Het avontuur lonkte en, eerlijk is eerlijk, het feit dat zij in zo'n mooi land als Zuid-Afrika zit, gaf natuurlijk wel de doorslag!'

Near misses

Jorrit moest een hele berg papierwerk door voordat zijn stage was goedgekeurd, maar begin december vertrok hij. De promovenda gynaecologie voor wie hij werkt, is bezig met een onderzoek naar ernstige maternale morbiditeit, oftewel: vrouwen die hun zwangerschap of bevalling bijna niet hadden overleefd. 'In de oostelijke regio van Kaapstad zien we relatief veel van dit soort *near misses* en de vraag is wat daarvan de oorzaak is. Heeft het te maken met de zorg of spelen andere factoren mee? In het onderzoek kijken we naar veel aspecten: leeftijd, het aantal kinderen, het ziekenhuis (als de vrouw tenminste in een ziekenhuis is bevallen) en de zorg (*public* of *private*) die is geboden.'

'DEZE ERVARING NEEM IK MEE IN DE REST VAN MIJN LOOPBAAN'

Culturele verschillen

Over de uitkomsten kan hij nog weinig zeggen ('we zijn pas net begonnen met de dataverwerking'), maar dat deze ervaring leerzaam is, merkt hij nu al. 'Ik heb tijdens mijn coschappen in Suriname gezeten en ben voor een uitwisseling en later voor een stage in Genève geweest, dus ik wist al hoe waardevol een buitenlandse ervaring is. Dat was de reden waarom ik mijn wetenschapsstage heel graag in het buitenland wilde doen. Ik houd van het avontuur. Het leerzame is bovendien dat je, juist door de medische en culturele verschillen, anders naar je vak gaat kijken. Om een voorbeeld te noemen: studenten die hier in het vijfde of zesde jaar zitten, krijgen veel meer verantwoordelijkheid dan in Nederland. In Nederland kun je tijdens je gehele opleiding op een arts 'leunen', maar als je eenmaal klaar bent, heb je niemand om op terug te vallen. Dat is best een grote sprong. Hier in Zuid-Afrika gaat het geleidelijker en dat vind ik goed, al zitten er natuurlijk ook risico's aan. De verantwoordelijkheid die je krijgt, kan ook té groot worden. Niet iedereen kan dat aan. Het is leuk om met andere geneeskundestudenten over dat soort verschillen te praten.'

Naïef?

Een ander verschil zit in de toegankelijkheid tot medicijnen en materiaal. 'Als een vrouw in Nederland tijdens de bevalling veel bloed verliest, is het zo vanzelfsprekend dat er tien zakjes bloed beschikbaar zijn, dat je nauwelijks bedenkt hoe bijzonder dat eigenlijk is. Laatst was er hier een Zuid-Afrikaanse jongen die tijdens een vakantie in Mozambique was gaan *cliffjumpen*. Hij is volledig verkeerd terechtgekomen en had in- en uitwendige bloedingen. Omdat er in Mozambique geen bloed beschikbaar was, werden zijn familie en vrienden opgetrommeld om bloed te geven. Daardoor kon zijn leven worden gered, maar vervolgens bleek hij via een van zijn vrienden met hiv te zijn geïnfecteerd – zonder dat die vriend wist dat hij drager was van het virus. Toen ik dat verhaal hoorde, dacht ik stiekem even heel naïef: "Op zo'n manier moet je toch ook geen bloedtransfusie doen?" Maar zo simpel ligt het natuurlijk niet. Niet alles is hier op voorraad. Mensen moeten veel meer pionieren.'

Bewuster

Natuurlijk wist hij dat van tevoren, maar het was op het moment toch een eyeopener, erkent hij zelf. 'Dan besef je opeens hoe goed wij het in Nederland hebben en hoe makkelijk we naar een medicijn of, in dit geval, een zakje bloed grijpen. Ik merk dat ik voorheen niet over dit soort vraagstukken nadacht, maar nu veel bewuster bezig ben met de vanzelfsprekendheid van de zorg. In Nederland kunnen we zoveel dat de grens tot hoever je kunt gaan, steeds verder wordt opgerekt. Door deze stage word ik weer even met beide benen op de grond gezet. Dat vind ik fijn en het is een ervaring die ik zal meenemen in de rest van mijn loopbaan.'

Tropengeneeskunde

Wat hij wil doen als hij is afgestudeerd, staat nog niet vast. 'Ik zie mezelf nog niet dag in, dag uit in een ziekenhuis werken en vind het leuk om me in de breedte te ontwikkelen – ook buiten de

ISTOCK PHOTO

Levenservaring is belangrijk

De Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband trekt nauw op met De Geneeskundestudent als het gaat om opleidingsgerelateerde zaken, en vindt het belangrijk dat geneeskundestudenten zich op een brede manier kunnen ontwikkelen. Om die reden werkte de LAD tot voor kort nauw samen met de Stichting SWG, die tussen 2006 en juli 2014 een subsidieregeling voor buitenlandse coschappen kende om coassistenten te stimuleren naast hun stage ook levenservaring op te doen in een onbekend land. De activiteiten van SWG Arts en Werk zijn inmiddels helaas gestopt, maar op de website van de LAD (lad.nl > Actueel > SWG-verslagen coschappen) vind je nog wel interessante verslagen van studenten die recentelijk in het buitenland zijn geweest en die je wellicht kunnen inspireren bij het vinden van een stage of keuzecoschap. Wil je een stage of coschap verder weg, zoals in Afrika, Azië of Zuid-Amerika? Informeer dan ook eens naar de mogelijkheden bij Work the World, waarmee VvAA samenwerkt.

geneeskunde. De afgelopen tijd denk ik vaak aan de tropengeneeskunde. Deels vanwege de ervaring die je in het buitenland kunt opdoen, maar ook vanwege de maatschappelijke kanten van het vak. Je bent niet alleen met de medische zaken bezig, maar ook met voorlichting om mensen met informatie en simpele veranderingen verder te helpen. Dat spreekt me erg aan.'

Op de vraag of hij nog tips heeft voor andere studenten, moet hij lachen. 'Ik weet niet of ik nou zo'n rolmodel ben, maar vooruit. De belangrijkste tip? Nu is je kans, dus grijp die! Tegen iedereen die twijfelt over een buitenlandse stage, zou ik zeggen: doe het altijd.'

'ER IS VEEL MOGELIJK, MAAR JE MOET ER ZELF ACHTERAAN'

Er is ook heel veel mogelijk, maar je moet er wel zelf achteraan. Mijn ervaring is dat als je met een idee komt en daar iemand binnen je opleiding enthousiast voor maakt, de belangrijkste basis is gelegd. Laat je tot slot niet weerhouden door wat carrière technisch handig is. Ik merk om me heen dat veel studenten strategisch naar stageplaatsen kijken met het oog op een latere opleidingsplek, maar je moet ook van je studie genieten. Doe dus wat je het leukst lijkt en ga ervoor.'